

[Hauge.]

syn til de Varer, der i Tyskland ikke er underkastet Mængdekottingentering, i 1936 i det store og hele vil blive, som det var siden Efteraaret 1934, da den tyske Regering meddelte den danske Regering, at der for saadanne Varer vilde kunne forventes bevilget Devisekottingenter rundt regnet til en Værdi af 100 pCt. af Værdien af den tilsvarende Indførsel i Aaret 1933, videre, at der foruden den i Detailbestemmelserne definitivt fastsatte Eksport af danske Varer for 1936 er Mulighed for en Forøgelse af vore Eksportvarer til Tyskland, vel navnlig Landbrugsvarer, og endelig, at der er truffet visse Aftaler med Hensyn til Eksporten til Tyskland ud over Aaret 1936, altsaa for 1937 og 1938.

Men alt dette er jo kun den ene Side af Medaillen. Om den anden Side siges der kun lidt i Bemærkningerne, men vi ved jo, at der her er Tale om en Vareudvekslingsaftale, og at der følgende ogsaa er Tale om Eksport til Danmark af tyske Varer. Det har der jo ogsaa været ved Aftalerne for 1934 og 1935. Der staar i Bemærkningerne derom, at der nu som tidligere ved Forhandlingerne

„fra dansk Side for forskellige Varers Vedkommende er givet den tyske Regering Meddelelse om de Mængder, for hvilke der her i Landet vil blive udstedt Valutaattester til Indførsel fra Tyskland, idet det forudsættes, at Indførselsmulighederne øges i lignende Omfang som Udførselen fra Danmark til Tyskland“.

Jeg skal ikke nu ved denne Lejlighed gaa nærmere ind paa en Omtale af dette Forhold ud over at sige, at naar man fra visse Hold har bestræbt sig for at faa bestemt fastslaaet, at en selv nok saa stor Eksport af bestemte Varer uden mindste Betænkelse kan iværksættes, altsaa selv med Forpligtelse til at tage imod en Import, hvorved der fuldt ud disponeres over Eksportindtægterne, saa kan man enten ikke have været i god Tro, eller ogsaa har man ikke kunnet overskue Konsekvenserne af det, som man er gaaet ind for. Man maa nemlig erindre, at mange Forhold her kommer i Betragtning ved Bedømmelsen af vor Stilling. For det første maa man ikke lade ude af Betragtning, at Danmark ikke længere staar i et frit Handelsforhold til Staterne, men maa slutte adskillige Aftaler om Vareudveksling, ja, Danmark maa for den overvejende Del af sin Eksport slutte forpligtende Aftaler om Import. For det andet er Danmark nødsaget til at importere store Mængder af Varer uden for de egent-

lige Handelsaftaler, altsaa Varer, som vi maa importere uden derved at kunne sikre os nogen Eksport. Jeg nævner f. Eks. Olier, Kaffe, Tobak, Korn, Foderstoffer, visse Frøarter til Udsæd, Spindestoffer o. s. fr., Varer, som vi maa købe, uden at der ydes os noget derfor i Retning af Eksportmuligheder, til et Beløb, der sikkert overstiger $\frac{1}{4}$ Milliard aarlig. Det Beløb, som disse Varer koster, skal for største Delen betales med frie Deviser. Det er almindelige Forbrugsvarer, og det er vigtige Raastoffer, uden hvilke heller ikke Eksportvarerne kan produceres i fornødent Omfang.

Det kan saaledes med afgjort Sikkerhed fastslaaes, at der er Grænser for, i hvilket Omfang Danmark kan træffe Handelsaftaler om Vareudveksling efter Paritetsprincippet. Det nytter ikke at henvise til de saakaldte usynlige Indtægter til Udliggning af en skæv Handelsbalance, thi de usynlige fremmede Devisebeløb, der kommer i Betragtning ved Betalingsbalancens Opførelse, er der paa Forhaand i det væsentlige disponeret over til Betaling af Renter og Afdrag paa den udenlandske Gæld. Og nogen Reserve kan vi som bekendt ikke forvente at disponere over, hverken i Form af Guld til Eksport eller i Form af nye udenlandske Laan. Danmark maa alene forvente at kunne klare sig gennem sine Handelsforbindelser, gennem sin Eksport og ved en forstandig Anvendelse af Eksportindtægterne. I Virkeligheden er begge Dele lige vigtige, alle Forhold taget i Betragtning, over for vor Stilling. Danmark har Handelsforbindelser nok, men de hviler ikke alle paa tilfredsstillende Grundlag, saaledes som de internationale Handelsforhold nu former sig. I Danmarks Handelsstatistik, saaledes som denne maanedlig opgøres, ser vi, at Danmark har Handelsforbindelse med op imod 70 Lande. For en meget væsentlig Del af disse Lande gælder det, at Handelsforbindelserne for os er af negativ Art, for saa vidt som vi fra disse Lande importerer for langt større Beløb end de Beløb, vi faar for vore Eksportvarer til disse Lande. Jeg nævner her nogle af disse Lande, og jeg gør det, fordi Danmarks Handelsforbindelse nævnes baade her og der i Parlamenterne, naar Eksport- og Importforhold der drøftes, og ofte nævnes det, at Danmark ikke køber tilstrækkeligt i Forhold til, hvad vi sælger for til de paagældende Lande. De Tal, jeg her nævner, maa naturligvis gives med et vist Forbehold, baade til den ene Side og til den anden Side. Transit-handelen kan have forrykket de virkelige